

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

Znak: K-S-2.431.1.4.2018.AŁ

URZĄD GMINY
WIERZCHOWO
3215/2018
Wpł. 03-08-2018

przydzielono

Dr FS
[Signature]

Szczecin, 30 LIP. 2018 r.

**Pan
Jan Szewczyk
Wójt Wierzchowa**

Zalecenia pokontrolne

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) oraz upoważnienia Nr 29/2018 z 24 kwietnia 2018 roku, w dniach 8-10 maja 2018 roku, w Urzędzie Gminy w Wierzchowie została przeprowadzona kontrola kompleksowa przez pracowników Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji zadań nałożonych na Gminę przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w szczególności zagadnienia dotyczące:

- 1) opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) utworzenia zespołu interdyscyplinarnego,
- 5) wykonania zaleceń pokontrolnych wydanych pismem z dnia 2 września 2015 r.,
- 6) realizacji zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 10 maja 2018 r., a opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie kontrolowano również za rok 2016.

Działalność Gminy Wierzchowo w zakresie realizacji powyższych zadań oceniam pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.*

W kontrolowanym okresie Gmina Wierzchowo opracowała i realizowała Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013 - 2018. Prowadziła działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców

* Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

w rodzinach zagrożonych przemocą. W placówkach oświatowych pedagogizowano rodziców, a także organizowano pogadanki dla dzieci i młodzieży. Prowadzono również warsztaty, konkursy, kampanie profilaktyczne, przedstawienia teatralne oraz zajęcia z psychologiem na temat agresji rówieśniczej. Mieszkańcy Gminy mieli możliwość skorzystania z pomocy i wsparcia terapeuty. W dniu 28 lutego 2011 roku został powołany i funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny. Rozpowszechniał on informacje o swojej działalności oraz o instytucjach, osobach i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie. Na podstawie analizy losowo wybranych przypadków prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” stwierdzono, że zostały wszczęte przez uprawniony podmiot, a ocena sytuacji w rodzinach dokonywana była zgodnie z ustaleniami zawartymi w formularzu „Niebieska Karta - C”. Spotkania z osobami, co do których istniało podejrzenie, że doświadczają przemocy oraz z osobami, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc nie były organizowane w tym samym miejscu i czasie.

W kwestii dotyczącej realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych pismem z dnia 2 września 2015 r. stwierdzono, że w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego/grup roboczych, przy prowadzeniu procedur „Niebieskie Karty” nie zapewniono udziału przedstawicieli podmiotów określonych w art. 9a ustawy. Skład nie był również adekwatny do struktury rodziny i problemów niej występujących. Procedurę „Niebieskie Karty” prowadzono i kończono z uwzględnieniem przepisów określonych w rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, z wyjątkiem niżej opisanych uchybień formalnych.

W wyniku formalnej analizy czternastu procedur „Niebieskie Karty” ustalono, że w ośmiu przypadkach brakowało dokumentu potwierdzającego przekazanie formularza „Niebieska Karta - A” członkom grupy roboczej w ciągu trzech dni od daty wpływu do przewodniczącej Zespołu. W jedenastu procedurach nie było protokołu kończącego procedurę, a jedynie podpisana przez przewodniczącą informacja o zakończeniu procedury – nie zawierała ona opisu podjętych działań, daty wszczęcia i zakończenia procedury oraz danych osób, których procedura dotyczyła. W trzynastu zakończonych sprawach nie powiadomiono podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu. Nie realizowany jest tym samym § 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Na podstawie analizy merytorycznej sześciu procedur „Niebieskie Karty” ustalono, że w dwóch przypadkach zaplanowane działania nie były adekwatnie do problemów zdiagnozowanych w rodzinie (nie zaplanowano działań dla jednostki organizacyjnej pomocy społecznej), w trzech badanych sprawach skład grupy roboczych był niekompletny i nieadekwatny do struktury rodziny i problemów w niej występujących.

W związku z powyższym stwierdzono, że zalecenia nie zostały w pełni zrealizowane.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) w związku z art. 7 ust. 2, art. 6 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Na sformułowanie oceny wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości.

Gmina Wierzchowo nie zapewniła osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia i tym samym nie realizuje art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W Uchwale Rady Gminy w Wierzchowie Nr XI/67/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. jest zapis, że przewodnicząca Zespołu upoważniona jest do powoływania grup roboczych, co jest niezgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy. Uchwała zawiera również zapis o 4-letniej kadencyjności Zespołu, nie jest on jednak stosowany w praktyce. Protokoły ze spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego zawierały wyłącznie informacje o realizacji zadań będących w kompetencjach grup roboczych. Brakowało potwierdzenia realizacji zadań Zespołu określonych w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy. Nie była realizowana część zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, m.in. dotyczących opracowania oraz realizacji programów terapeutycznych

i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także wdrożenia systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą i stosującymi przemoc.

Poza skutkami formalnymi, pojawiły się takie, które miały istotny wpływ na pracę z rodzinami dotkniętymi przemocą. Gmina nie jest w pełni przygotowana na zabezpieczenie osób i rodzin wymagających pomocy całodobowej w sytuacji zagrożenia związanego z przemocą w rodzinie. Brakuje także wsparcia dla osób pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc oraz kompleksowego wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości jest brak znajomości ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, a także błędna interpretacja przepisów. Wskazano również na brak środków finansowych. Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są Wójt Gminy Wierzchowo i przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

W celu zwiększenia efektywności i jakości pracy Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

zalecam

- 1) zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 2) powoływać grupy robocze zgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy,
- 3) dokumentować realizację zadań określonych w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy,
- 4) realizować zadania wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020,
- 5) dokumentować przekazanie formularza „Niebieska Karta – A” członkom grupy roboczej w ciągu 3 dni od wpływu do przewodniczącej Zespołu,
- 6) zapewniać, w każdym przypadku prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”, skład grup roboczych adekwatny do struktury rodziny i zdiagnozowanych problemów,
- 7) planować działania odpowiednie do problemów występujących w rodzinie,
- 8) kończyć procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z § 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Informuję, że jednostka kontrolowana może zgłosić zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od daty ich otrzymania. W przypadku braku zastrzeżeń proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania zaleceń o sposobie ich realizacji.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Subocz
WICEWOJEWODA